

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 20. czerwca 1916.

Treść: № 186. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu kawą.

186.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 18. czerwca 1916, dotyczące uregulowania obrotu kawą.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

W celu przeprowadzenia zarządzeń dla uregulowania obrotu kawą posługuje się Ministerstwo spraw wewnętrznych legitymowaną przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych Wojenną centralą dla kawy, stowarzyszeniem z o. p. z siedzibą w Wiedniu, I. Elisabethstrasse Nr. 1 (Centralą dla kawy).

§ 2.

Kto przechowuje dla siebie lub dla drugich surową lub paloną kawę w ilości 100 kg i ponadto, ma obowiązek zgłoszenia tych zapasów według stanu z dnia 20. czerwca 1916 najpóźniej do dnia 27. czerwca 1916 do politycznej władzy powiatowej, w której okręgu urzędowym te zapasy się znajdują.

Ilości, które w dniu 20. czerwca 1916 znajdują się w transporcie, winien odbiorca zgłosić w ciągu trzech dni po otrzymaniu.

Zapasy, znajdujące się w przechowaniu państwa (urzędów celowych, państwowych domów składowych) lub publicznych przedsiębiorstw transportowych poda się na podstawie reskryptów, wydanych przez interesowane Ministerstwa, do wiadomości Centrali dla kawy.

Od obowiązku zgłaszania wolne są zapasy, znajdujące się w przechowaniu zarządu wojskowego.

Pod kawą w myśl tego rozporządzenia należy rozumieć surową lub paloną kawę w ziarnkach, oraz każdą jej mieszankę z innymi produktami.

§ 3.

Do zgłoszeń należy używać wyłącznie urzędowych formularzy, wyłożonych u politycznych władz powiatowych i zwierzchności gminnych. Zgłoszenia należy uskuteczniać w dwóch egzemplarzach. Przy przesłaniu w drodze pocztowej należy je nadać najpóźniej w dniu, poprzedzającym ustanie obowiązku zgłaszania. Jeden egzemplarz pozostaje u politycznej władzy powiatowej, drugi winna ta władza przesyłać natychmiast Centrali dla kawy.

§ 4.

Nad wypełnieniem obowiązku zgłaszania czuwają polityczne władze powiatowe. Organy, którym poruczono wykonywanie kontroli (straż skarbową, żandarmeryjną), są uprawnione do wstępu do ubikacji składowych, do wglądu w księgi przedsiębiorstwa i do badania zapasów. Strony są obowiązane do spełniania potrzebnych przy tem czynności pomocniczych.

§ 5.

Wszystkie zapasy kawy, które ma się zgłosić stosownie do § 2., są z dniem wejścia w życie tego rozporządzenia zamknięte.

Zamknięcie ma ten skutek, że zamkniętych zapasów nie można przerobić, zużyć, sprzedawać dobrowolnie lub przymusowo, ani też nimi w inny sposób rozrządzić, o ile w rozporządzeniu tem nie są przewidziane wyjątki.

Czynności prawne, wykraczające przeciw temu zakazowi, są nieważne.

Przechowcy zamkniętych zapasów mają obowiązek starać się o ich utrzymanie.

§ 6.

Zawarte przed wejściem w życie tego rozporządzenia umowy o kupno i dostawę kawy są, o ile ich dotąd nie wypełniono, nieważne.

Nie można podnosić roszczenia o wypełnienie lub zwrot szkody z powodu niewypełnienia.

Roszczenia z powodu niewypełnienia, powstałe przed chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte, jednakowoż kupujący nie może żądać wypełnienia lecz tylko zwrotu szkody.

Poprzedzające przepisy nie mają zastosowania do terminowych interesów co do kawy, które mają być w myśl § 1. rozporządzenia ministerialnego z dnia 19. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 346, wypełnione przez rzeczywistą dostawę.

§ 7.

Prawo rozrządzania zamkniętymi zapasami przysługuje Centrali dla kawy według wskazówek Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Na wezwanie, wydane przez Centralę dla kawy a zatwierdzone przez Ministerstwo spraw wewnętrznych, winien przechowca zamknięte zapasy kawy dostarczyć do wskazanych przez tę Centralę miejsc.

O ile dobrowolny układ między Centralą dla kawy a uprawnionym do rozrządzania nie przyjdzie do skutku, lub gdy tego ostatniego wyszukać nie można, lub gdy on nie przebywa w krajach tutejszych, ustanowi cenę objęcia dla zarekwirowanej kawy Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i skarbu.

§ 8.

Ponimając zamknięcia mogą:

1. Osoby, wydające w sposób zarobkowy kawę wprost konsumentom w swych należących do nich przedsiębiorstwa lokalach, sprzedawać parloną kawę stosownie do ograniczeń §§ 12. i 23.;

2. uprawiający przemysł gospodni i szynkarski podawać kawę dla zaspokojenia zapotrzebowania swych gości;

3. przedsiębiorstwa, przerabiające kawę, używać tą ostatnią w takich ilościach, jaka jest potrzebna do utrzymania normalnego ruchu przedsiębiorstwa.

§ 9.

Zakazuje się wydawania surowej kawy wprost konsumentom. Polityczne władze krajowe mogą zezwolić na wyjątki od tego zakazu w tych częściach kraju, w których wydawanie kawy konsumentom w stanie surowym jest w zwyczaju.

§ 10.

Zamknięcie kawy kończy się:

1. z dozwoleniem rozrządzania (§ 8.);
2. z oddaniem ze strony Centrali dla kawy do wolnego rozrządzania (§ 7., ustęp 1.);
3. z wykonaniem wezwania (§ 7., ustęp 2.).

§ 11.

Postanawia się, zmieniając rozporządzenie ministerialne z dnia 8. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 62, w sprawie wprowadzenia posiadaczy transportowych dla kawy, że posiadacze transportowe dla przesyłek kawy wydaje Centrala dla kawy.

Kto sprowadza kawę z miejscowości, położonej poza obszarem, na którymi rozporządzenie to obowiązuje, ma obowiązek natychmiast donieść Centrali dla kawy listem poleconym o nadziejściu kawy, podając ilość, cenę zakupu i miejsce przechowania a nadto na żądanie sprowadzoną kawę odstąpić.

Centrala dla kawy winna w ciągu 14 dni po otrzymaniu zawiadomienia oświadczenie, czy kawę obejmuje lub nie. Cenę objęcia, o ile dobrowolny układ nie przyjdzie do skutku, ustanawia Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i skarbu.

Przedsiębiorstwa kolej żelaznych i żeglugi parowej mają obowiązek donieść Centrali dla

kawy za pośrednictwem stacyj przeznaczenia równocześnie z przepisanem zawiadomieniem odbiorcy o każdej przesyłce kawy, uadeszlej po wejściu w życie tego rozporządzenia do obszaru, na którym to rozporządzenie obowiązuje (z wyjątkiem przesyłek przechodzących), wymieniając odbiorcę i wagę przesyłki.

§ 12.

Kawę można wydawać tylko za kartami wydawczemi na spożywanie kawy (karty na kawę) lub za poświadczaniem pboru lub też stosownie do przepisów, wydanych na podstawie tego rozporządzenia.

§ 13.

Karty na kawę nakłada się z urzędu, obowiązują one dla jednej osoby i na podany na kartach czas 8-tygodniowy. Opiewają one wogół na $\frac{1}{4}$ kg palonej kawy i zawierają odcinki, z których każdy opiewa na $\frac{1}{8}$ kg.

Dla miast, miasteczek i miejscowości przemysłowych, oraz dla obszarów, których ludność według poczynionego doświadczenia wykazuje większą konsumcję kawy, mogą polityczne władze krajowe zarządzić wydawanie kart na kawę paloną, opiewających na $\frac{3}{8}$ kg, które to karty mają zawierające 3 odcinki, każdy z nich na $\frac{1}{8}$ kg.

Zastrzega się Ministerstwu spraw wewnętrznych zarządzenie wydawania osobom, należącym do pewnych zawodów lub dla poszczególnych miejscowości albo obszarów kart na kawę, opiewających na $\frac{1}{4}$ kg palonej kawy, a zawierających 4 odcinki, każdy z nich na $\frac{1}{8}$ kg.

Dla poszczególnych krajów, w których jest w zwyczaju wydawanie surowej kawy wprost konsumentom (§ 9.), może polityczna władza krajowa wystawiać kartę na kawę na ten sam przeciąg czasu alternatywnie na surową lub paloną kawę, przyczem $\frac{1}{8}$ kg palonej kawy należy uważać na równi z 150 g surowej kawy.

Dzieci poniżej 4 lat nie otrzymają karty na kawę.

Karty na kawę mają w ogólności znaczenie tylko na ten okrąg administracyjny, na który zostały wydane. Polityczna władza krajowa może także uznać w drodze rozporządzenia ważność kart, wprowadzonych na innym obszarze administracyjnym, w szczególności dla gmin na granicy kraju.

Karta na kawę jest nieprzenośna.

Nie zwraca się zgubionych lub zniszczonych kart na kawę.

Karty na kawę są dokumentami publicznymi; za ich fałszowanie karze się według ustawy karnej.

§ 14.

Karty na kawę wydaje się jedynie tym osobom, w których gospodarstwie domowem niema więcej, jak 1 kg kawy na każdą, żywioną w tem gospodarstwie osobę — do czego nie można wliczać dzieci poniżej 4 lat.

Kto podnosi roszczenie na pobieranie karty na kawę, winien złożyć we właściwem biurze wydawczem kart na konsumcję chleba i mąki, lub tam, gdzie takich kart nie wprowadzono, u zwierzchności gminnej, oświadczenie, które ma zawierać ilość żywionych w gospodarstwie domowem osób, należących do tego gospodarstwa, z wyjątkiem dzieci poniżej lat 4 oraz zeznanie, że w jego gospodarstwie domowem w dniu złożenia oświadczenia niema więcej, jak 1 kg kawy na każdą osobę, żywioną w gospodarstwie domowem, nie wliczając dzieci poniżej lat 4.

Zapasy, zatajane w oświadczeniu, uzna polityczna władza powiatowa za przepadle na rzecz państwa, a to na cel zaopatrzenia ludności.

Bliższe przepisy co do ułożenia i wydawania kart na kawę wyda polityczna władza krajowa.

§ 15.

Sprzedający może wydawać kawę konsumenowi tylko za okazaniem ważnej karty na kawę i za odłączeniem tylu odcinków, ile odpowiada ilości pobranej kawy.

Za nieprzestrzeganie tego przepisu będzie karany zarówno sprzedający jak i kupujący.

Przepis ten nie ma zastosowania do wydawania kawy przyrządzonej lub używanej jako przyprawę w przedsiębiorstwach gospodarczych i szynkarskich (gospodach, kawiarniach, kantynach itp.) i w cukierniach. Zakazuje się wydawać w tych przedsiębiorstwach przemysłowych samej kawy nieprzerobionej, surowej lub palonej.

§ 16.

Osoby, żywione całkowicie w zakładach humanitarnych i dobrotczych, klasztorach, zakładach wojskowych, instytutach naukowych i wykowawczych, zakładach robot przemysłowych, więzieniach, azylach, obozach dla uchodźców, nie otrzymują kart na kawę.

Polityczna władza powiatowa postanowi, co do których osób zachodzą warunki, oznaczone w poprzednim ustępie.

§ 17.

1. Właściciele przedsiębiorstw gospodarczych i szynkarskich,
2. właściciele przedsiębiorstw, przerabiających kawę,
3. zakłady, wymienione w § 16.,

Wzór
załącznik 5.

mogą pobierać kawę tylko za poświadczaniami na pobieranie, które ma wydawać właściwa polityczna władza powiatowa lub oznaczone przez nią biuro.

Kto podnosi roszczenie o wydanie mu poświadczania na pobieranie, winien wykazać, że jego zapasy nie przekraczają zapotrzebowania na 8 tygodni.

Zapasy, zatajane w oświadczeniu, uznaje polityczna władza powiatowa za przepadłe na rzecz państwa w celu zaopatrzenia ludności.

Poświadczania na pobieranie wystawia się na ilość kawy, którą ma ustanowić polityczna władza powiatowa, uwzględniając zapasy, a odpowiadającą wykazanemu zapotrzebowaniu najdłużej na 8 tygodni.

Zamiast poświadczania na pobieranie można wystawić podnoszącemu roszczenie na jego żądanie większą ilość poświadczzeń na pobieranie, opiewających na części przyznanej ilości łącznej.

Poświadczania na pobieranie wyda przy pobieraniu kupujący sprzedającemu.

Przedsiębiorstwa i zakłady, wymienione w pierwszym ustępie, punkt 1—3, winny prowadzić księgi zapiskową, której wzór może przepisać polityczna władza krajowa. W księdze zapiskowej musi być uwidoczniony każdorazowy stan zapasów na początku każdego miesiąca, przyrost w czasie miesiąca i źródło pobierania.

Księga zapiskowa musi zawierać strony, zaopatrzone numerami bieżącymi i należy ją trzymać zawsze w pogotowiu dla okazania politycznej władzy powiatowej lub jej pełnomocnikom.

§ 18.

Kto w sposób zarobkowy wydaje kawę w obrocie handlowym, może pobierać kawę od swego dostawcy tylko za poświadczaniami na pobieranie, które ma wydać polityczna władza powiatowa lub oznaczone przez nią biuro. Przy pobieraniu kawy winien on wydać swe poświadczenie na pobieranie sprzedającemu.

Przy pierwszym zapotrzebowaniu wystawia się poświadczenie na pobieranie lub poświadczenie, opiewające na części (§ 17.) na ilość kawy, odpowiadającą wykazanemu zapotrzebowaniu najdłużej na 8 tygodni, wliczając przytem zapasy, znajdujące się w posiadaniu podnoszącego roszczenie lub te, które on ma wynieść.

W dalszym ciągu podnoszący roszczenie otrzymuje nowe poświadczenie na pobieranie tylko za przedłożeniem i w miarę wydanych mu przez jego odbiorców odcinków kart na kawę lub poświadczzeń na pobieranie, które winien oddać politycznej władzy powiatowej lub oznaczonemu przez nią biuru dla wykazania swego zapotrzebowania żądając nowego poświadczenia na pobieranie.

§ 19.

Każdy jest obowiązany do udzielania władzy na wezwanie wyjaśnień, potrzebnych do zbadania złożonych przez głowy gospodarstwa domowego oświadczeń (§ 14.) lub podanego zapotrzebowania (§§ 17. i 18.) oraz potrzebnych dla zapewnienia wykonania przepisów tego rozporządzenia.

§ 20.

Na wezwanie politycznych władz powiatowych stosownie do instrukcyj, wydanych na podstawie niniejszego rozporządzenia przez tę władzę lub przez oznaczone przez nią biuro, jest każdy obowiązany do współdziałania jako mąż zaufania przy wykonywaniu tego rozporządzenia. Co do osób, stojących w służbie publicznej, potrzebne jest do takiego współdziałania przyzwolenie ich władz służbowej.

Mężowie zaufania winni postępować bez względu na osobę i według najlepszej wiedzy i sumienia, zatrzymać w tajemnicy doszłe do ich wiadomości stosunki prywatne lub tajemnice przedsiębiorstwa, a o ile nie są publicznymi urzędnikami, złożyć przyczeczenie wypełnienia tego obowiązku.

Urząd męża zaufania jest urzędem honorywym. Uwolnienie od ustanowienia mężem zaufania może nastąpić tylko z ważnych powodów.

§ 21.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia.

§ 22.

Kto odmówi wyjaśnienia, zażądanego odeni w myśl tego rozporządzenia lub udzieli je nie zgodnie z prawdą lub w inny sposób postąpi wbrew przepisom tego rozporządzenia, będzie karany przez polityczną władzę powiatową grzywną do 2000 K lub aresztem do 3 miesięcy, a przy okolicznościach obciążających grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czynność nie podlega surowszej karze.

Jeśli przekroczenie popełnione zostanie przy wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą warunki § 133 b, ustęp 1., lit. a, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 23.

Rozporządzenie to, z wyjątkiem przepisów §§ 12., 13., 14. i 15. co do kart na kawę, wechodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Dzień, w którym postanowienia te wchodzą w życie, będzie ustalony przez polityczną владzę krajową przez ogłoszenie w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Zastrzega się politycznym władzom powiatowym wydanie prowizorycznych przepisów dla bezpośredniego wydawania kawy konsumentowi aż do chwili powyższej.

Hohenlohe wr.

Zgłoszenie

znajdujących się w przechowaniu podpisanego zapasów kawy (surowej lub palonej)

według stanu z dnia 20. czerwca 1916.

Imię i nazwisko przebowęcy:

Miejsce składu:

Potwierdzam zamiast przysięgi, że powyższe zeznania odpowiadają prawdzie.

Podpis przechowcy:

C. k. Starostwo

Magistrat, zwierzchność gminna

(Dzień wystawienia.)

Poświadczenie na pobieranie kawy.

imię i nazwisko (firma) uprawnionego do pobierania:

Miejsce przedsiębiorstwa (zakładu itd.):

jest uprawniony(a) do pobierania kilogramów (lub worków po 60 kg albo cennarów metrycznych) kawy w czasie od do 191..

Pieczęć urzędowa.

(Podpis.)

Poświadczenie to należy wydać sprzedającemu przy odbiorze towaru.
Poświadczenie to jest nieprzenośne.

Przekroczenie będzie karane grzywną do 5000 koron, aresztem do 6 miesięcy, ewentualnie utratą uprawnienia przemysłowego.

Z c. k. nadwornej i państwowej drukarni.

